

Připravili jsme pro vás poslední předprázdninovou rozesílku s číslem 12/2024. Rubriky s novým textem jsou označeny symbolem . V této rozesílce najdete pozvánky na osvětové a vzdělávací akce a programy, odkazy na grantové výzvy, tipy na výukové materiály.

Přejeme vám dlouhé prázdniny a dny dovolených plné pohody, radosti, zážitků a objevování toho, co máte nejraději.

V části I, na stránkách 2–9, najdete AKTUÁLNÍ informace – zprávy z tisku, grantové výzvy, pozvánky na vzdělávací programy a akce, informace o kampaních.

V části II přinášíme náměty a inspiraci i tipy na pomůcky a publikace (str. 10–15).

Část III přináší stálý soubor informací a odkazů k důležitým tématům (od str. 16).

Další rozesílku můžete očekávat na konci srpna.

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

VÝZNAMNÉ DNY V ČERVNU: 16. 6. – Světový den mořských želv, 19. 6. – Den opravdového jídla, 22. 6. – Světový den deštých pralesů, 24. 6. – Den upcyklace, 29. 6. – Mezinárodní den bahna. V ČERVENCI se můžete zapojit do Měsíce bez plastů. Více na <https://www.ekokalendar.cz/>

Akce do DIÁŘE:

Čtvrtek 29. srpna	Exkurze Za pramenem poznání, Bílý Kříž www.liska-evvo.cz
Sobota 14. září	Den Zlínského kraje www.ic-zlin.cz/1066a-den-zlinskeho-kraje-2024
Středa 23. října	Krajská konference o EVVO www.liska-evvo.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHŘADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY a MY	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRAVEDLIVĚ ZAPLACENÉ	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1.–30. DUBNA	1. KVĚTNA – 15. ČERVENA	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA	CELOROČNĚ	CELOROČNĚ
www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHŘADA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**.

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**.

OBSAH ROZESÍLKY 12/2024

Část I INFORMACE, AKTUALITY, POZVÁNKY NA AKCE, NABÍDKA PROGRAMŮ PRO ŽAKY I DOSPĚLÉ, KAMPANĚ

I/1	Zprávy z Lísky	... str. 2
I/2	Aktuality, zprávy z webu a tisku	... str. 3
I/3	Grantové výzvy	... str. 3
I/4	Pozvánky na akce, osvětové kampaně	... str. 5
I/5	Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO	... str. 8
I/6	Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení	... str. 9

Část II METODICKÁ PODPORA

II/1	Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe	... str. 10
II/2	Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky	... str. 12
II/3	Program Učíme se venku	... str. 14
II/4	Projekty pro školy, soutěže	... str. 15
II/5	Tipy na výlety, exkurze, výstavy	... str. 15

Část III UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1	Udržitelný rozvoj	... str. 16
III/2	Přírodní zahrady	... str. 17
III/3	Zelené okénko	... str. 17
III/4	Místní produkty, biopotraviny	... str. 17
III/5	Fairtrade	... str. 18

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2022 členové Klubu Lísky zaslali 36.000 Kč. V roce 2023 to bylo 42.000 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCĚ

prostřednictvím darovacího formuláře [DARUJME.CZ](https://www.darujme.cz)

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2022 jsme z vašich darů získali 1.470 Kč. V roce 2023 to bylo 4.000 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

V červnu pokračujeme s výukou venku v zahradách škol a v Arboretu Semetín. Pro MŠ a ZŠ jsme vytvořili a připravili 30 projektových dnů, výukových programů, exkurzí a 2 školní farmářské dny. Pro pedagogy jsme v období leden - červen lektorsky i organizačně zajistili 8 vzdělávacích akcí. Připravujeme Krajskou konferenci o EVVO, další osvětové akce a kampaně. Aktivně se zapojujeme do kampaní na území města Vsetín i v regionu. V květnu a červnu jsme koordinovali osvětovou kampaň – Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny. Prázdninové měsíce využijeme na hodnocení, plánování, přípravy výukových materiálů, zpracování DIÁŘE 2024/2025 a odpočinek.

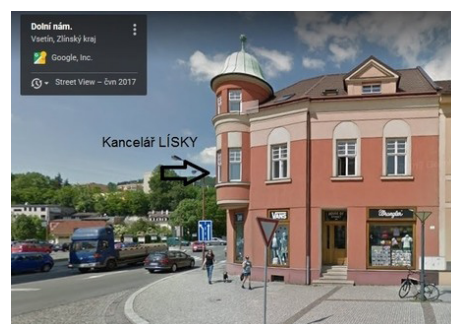
Těšíme se na setkávání,
Vaše LÍSKA

Provoz kanceláře LÍSKY a Férového občůdku

Z organizačních důvodů zůstávají hodiny pro veřejnost omezeny. Ve dnech 28. 6. – 23. 8. 2024 máme ZAVŘENO.

V případě potřeby nám můžete zavolat: 605 806 840, nebo 734 122 430.

Férový občůdek je k dispozici dle možností, ideálně po domluvě předem.

Kancelář a Férový občůdek Lísky
www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

Klub LÍSKY je tady již 10 let

Klub pro naše příznivce a podporovatele má aktuálně 65 členů.

Větší polovina členů je s námi celých těch 10 let!

Každoročně získáváme od dárců do rozpočtu Lísky více než 40.000 Kč!

To je částka, díky níž můžeme spolufinancovat projekty na venkovní výuku dětí.

DĚKUJEME!

Doporučené částky na 12 měsíců: Osobní členství: od 400 Kč
Rodinné členství: od 600 Kč
Škola, organizace: od 1.000 Kč

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

<https://www.facebook.com/lukasovyhracky>

Renáta Lažová, tel.: 605 570 103

studijní centrum BASIC

TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ
PŘI UČENÍ
A NEDOKÁŽETE
MU POMOCT?

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 12/2024

strana 2

Každý týden může být Týden pro wellbeing ve škole

Bude další Týden pro wellbeing ve škole?

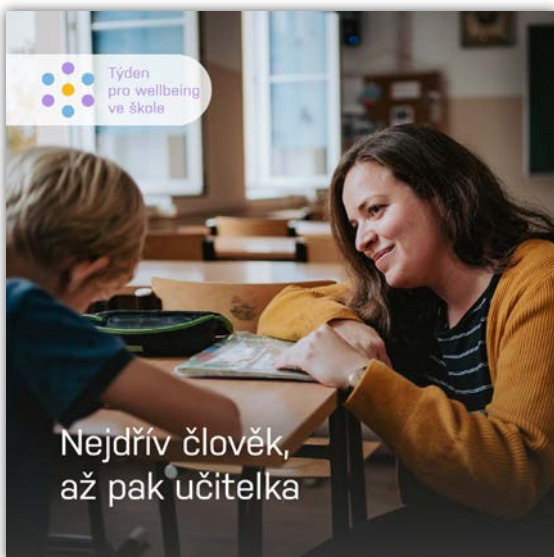
Samozřejmě, protože každý týden by měl být týdnem pro wellbeing (v každé škole) a dokud to tak nebude, budeme o to společně usilovat, protože #nadásizalezi. Další ročník se ještě více zaměří na školy a jejich možnosti systémové podpory wellbeingu studujících i vyučujících a také na samotné studující i vyučující, jejich postoje a potřeby.

Více se dočtete v tiskové zprávě:

<https://partnerstvi2030.cz/startujeme-pripravy-na-tyden-pro-wellbeing-ve-skole-2025/>

Nemusíte rozhodně čekat až na únor, záznamy z letošního ročníku a inspirativní texty naleznete na webech:

<https://tydenprowellbeing.cz>, <https://www.wellbeingveskole.cz>

- Mezi 102 začínajících i stávajících včelařů rozdělí letos Zlínský kraj dotace v celkové výši 1,198 milionu korun.

Včelaři mohou tyto peníze využít nejen na pořízení vybavení a ochranných pomůcek, ale i na nákup osiva či sazenic medonosných rostlin.

Dotace pomohou včelařům zvýšit kvalitu včelstev a také obměnit a navýšit počet úlů a včelstev.

Více informací k dotacím:

<https://1url.cz/V1zc7>

- Podejte si žádost o grant u **Nadace Partnerství**. Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete? Aktuální nabídku grantů sledujte na www.nadacepartnerstvi.cz/granty

- **Aktualizovaný harmonogram výzev na rok 2024** Najdete ho na webu <https://opjak.cz/harmonogram-vyzev/>

Další otevřené výzvy zaměřené na výsadby najdete na www.sazimebudoucnost.cz/

Nemají si s kým hrát a láká je online prostředí

Čím jsou děti starší, tím méně času tráví venku, vyplývá z výzkumu Přesně 2 hodiny a 4 minuty. Tolik času tráví průměrně české dítě denně venku. U předškoláků je to více, nicméně s rostoucím věkem doba pobytu venku klesá. Prodlužuje se naopak čas, který školáci tráví online. Zatímco mladší děti odrazují od delšího pobytu venku obavy rodičů o jejich bezpečnost, rodiče starších dětí uvádějí jako bariéru aktivity na internetu a chybějící kamarády, se kterými by si venku jejich děti mohly hrát. Vyplývá to z výzkumu České děti venku, který zpracovala Nadace Karel Komárek Family Foundation (KKFF) společně s analytickým ústavem STEM.

Foto prezentace výzkumu,

<https://foundationkk.sharepoint.com/sites/Nadacemedia/Sdilene%20dokumenty/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fsites%2FNadacemedia%2FSdilene%20dokumenty%2FFoto%20prezentace%20v%C3%BDzkumu&p=true&ga=1>

Venkovním dětským aktivitám výrazně konkuruje čas strávený na sociálních sítích. Alespoň tak hovoří porovnání nejnovějších dat s výsledky podobně zaměřeného výzkumu, který Nadace KKFF nechala zpracovat v roce 2015. Celkový čas, který děti tráví venku, se od té doby snížil jen o několik minut. O 22 % naopak vzrostl počet rodičů, jejichž děti postrádají kamarády, se kterými by chodily častěji ven. To vše v situaci, kdy skoro 40 % školáků je ve všední dny venku jen hodinu nebo méně.

„Výzkum úzce souvisí s činností naší nadace, která se už od roku 2011 aktivně zabývá tématy a aktivitami, podporujícími v mateřských školách výuku venku. Díky novým údajům můžeme naplnit náš dlouhodobý záměr stavět práci na spolehlivých datech. Protože šetření bylo opravdu komplexní a mapovalo celou řadu oblastí, mohou jeho výsledky využít nejen pedagogové a neziskové organizace, ale také odborníci z veřejného sektoru a široká veřejnost,“ uvedl ředitel Nadace KKFF Luboš Veselý a doplnil, že výzkum mohl být proveden díky finanční podpoře nadace.

„Výzkum mezi dětmi ve věku 7–15 let a jejich rodiči jsme oproti tomu minulému doplnili o dotazování rodičů předškolních dětí a také o rozhovory jak s dětmi a jejich rodiči, tak s vyučujícími mateřských a základních škol. Rozsáhlý průzkum nám umožnil vymezit různé skupiny dětí, charakterizované různými činnostmi, kterým se věnují, a typem venkovního prostředí, kde tráví čas. Každá ze skupin má vlastní „příběh“, vyprávějící i o tom, jak děti samy sebe vnímají, jak se cítí, jak vidí své okolí, co je baví, kde rády tráví volný čas a jak je vidí jejich rodiče,“ vysvětlila Jitka Uhrová, senior analytička STEM.

Vznik výzkumu uvítala Česká školní inspekce. Nové informace, získané šetřením, podle ní ukazují na změny životního stylu mladých rodin a jejich pohledu na pohyb a vzdělávání venku.

„Na výuku venku je třeba klást vyšší důraz. ČŠI v předškolním vzdělávání dlouhodobě sleduje v rámci hodnocení školek i výuku venku, přičemž se zaměřuje především na rozsah venkovních aktivit (2 hodiny v dopoledních hodinách) a na znaky výuky venku (tvořivost, objevování, prožitkové učení, spontaneita, řešení problémů). Využívání zahrad a hřišť pro výuku je často podceňováno, přestože výuka venku má pro rozvoj dětí nenahraditelnou roli,“ doplnil náměstek ústředního školního inspektora Karel Kovář.

Mezi zajímavé nové poznatky z nejnovějšího výzkumu patří i fakt, že jen menšina dětí se během školní výuky dostane ven. Rodiče přitom výuku venku podporují a školy by mohly pro tyto účely více využívat potenciál školních zahrad, s jejichž proměnami shodou okolností Nadace KKFF pomáhá.

Sběr dat proběhl v roce 2023, pracovníci STEM se dotazovali 1 508 dětí a stejného počtu rodičů a během výzkumu kombinovali kvantitativní a kvalitativní metody.

Výzkumná zpráva přináší velké množství nových dat. Pro snazší orientaci uvádíme podrobné výsledky výzkumu v tematické příloze této tiskové zprávy.

Kompletní výsledky výzkumu pak naleznete ZDE: <https://promeny.komarekfoundation.org/vzdelavame-inspirujeme>

Národní kolo Ekologické olympiády letos ve Zlínském kraji

V sobotu se rozhodlo o nejlepších týmech z celé republiky:

1. Gymnázium J. Š. Baara Domažlice (Plzeňský kraj)
<https://www.facebook.com/gjsb.domazlice>
2. Bene Meat Technologies (kraj Praha)
<https://www.facebook.com/Benemeat>
3. Dům dětí a mládeže Větrník (Liberecký kraj)
<https://www.facebook.com/DDMVetrnik>

Všem vítězům gratulujeme!

A hlavnímu pořadateli **Gymnázium Valašské Klobouky** ve spolupráci s **Muzeem jihovýchodní Moravy ve Zlíně** + objekty, **Muzeem Beskyd Frýdek-Místek, p.o.**, Zlínský kraj, a **Dutohlávky** děkujeme za skvělou organizaci!

XXIII. Krajská konference o EVVO

JAK BÝT SPOKOJENÝ UČITEL
A VYTVOŘIT POHODU PRO DĚTI

středa 23. 10. 2024

9.00–15.30 hodin

Impact HUB Zlín

hubzlin.cz

Tradiční inspiromat zajímavých a aktuálních témat, tipů a námětů pro formální i neformální vzdělávání.

PROGRAM:

- předání CENY EVVO
- referáty
- workshopy
- prezentace výukových materiálů, programů a služeb

www.liska-evvo.cz

Ministerstvo životního prostředí

K PRAMENI POZNÁNÍ

Na poslední prázdninový týden připravujeme jedinečnou vzdělávací akci **K PRAMENI POZNÁNÍ – exkurzí na experimentální ekologické pracoviště AV ČR Czechglobe Bílý Kříž**, <https://www.infrydlantno.cz/experimentalni.../d-1783>

TERMÍN: 29. 8. 2024, 8–16 hodin

Čeká nás cesta krásnou beskydskou přírodou a seznámení s pracovištěm, které se zabývá dlouhodobým monitoringem toků energií a látek. Zkoumá fyziologické procesy (fotosyntézu, respirace a transpirace). Prezentace ověřených informací – využití ve výuce i při aktivitách souvisejících s občanskou vědou, ve kterých se zaměří na měnící se biodiverzitu vyvolanou změnami klimatu, či vlastním adaptačním opatřením doma nebo v komunitě (úspora energie, změna způsobu vytápění a ohřevu vody, využití dešťové vody, zelené střechy, ekomobilita atd.).

LEKTOŘI: odborníci na klima AV ČR Czechglobe

Pro účastníky bude vypraven autobus ze Vsetína, odjezd v 8.00 hod od hotelu Vsacan.

Přihlašování do 16. 8. 2024 prostřednictvím formuláře zde <https://forms.gle/2yHyAUH7AZdYecdU9>

Účast je zdarma. Účastníci získají výukové materiály.

Informace: koutna.iva@seznam.cz, tel: 605 806 840

Webinář zdarma LÉTO VENKU 18. 6. od 20 hodin

Přidejte se k poslednímu webináři od Učíme se venku. Ohlédněte se, jaký byl váš šk. rok venku. A také se nechte pozvat ven na celé léto, skrze letní výzvy. Letní čas nabízí mnoho cest, výletů, dobrodružství. Sepište si svůj seznam zážitků pro léto.

<https://ucimesevenku.cz/>

KNĚŽICE

Hurá z lavic 2024

Letos na téma město. Vyzkoušíme si, že i prostor lidských sídel přináší mnoho zajímavých možností jak učit venku, mezioborově, v kontextu. Společně město prožijeme fyzikálně, historicky, orientačně i hravě.

Chaloupky Kněžice 21. - 23. 8. 2024
Letní škola pro učitele ZŠ a SŠ

Středa 21. 8. 2024 (Pobytové ekocentrum Kněžice): místně zakotvené učení, regionální učebnice, aktivita modelování proměn krajiny, filmový večer - krátké snímky o Jihlavě

Čtvrtek 22. 8. 2024 (Jihlava): pocitová mapa, modrozelená infrastruktura města (jak hospodářit s dešťovou vodou, abychom zlepšovali kvalitu života i prostředí), fyzikálně-stavební vycházka s Tomášem Krásenským, questing (rýmovaná hledací hra v terénu), RVP a město

Pátek 23. 8. 2024 (Brtnice): hra po Brtnici, fotocesta

Cena: 2500,- na osobu (možno platit ze šablón), kontakt: Martina Munduchová, 723 146 757

Příhlášky a další info: www.chaloupky.cz/hura-z-lavic-2024/

Ministerstvo životního prostředí

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě metodikálního ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.dfgp.cz

Chcete se dozvědět, jaká je úloha nástrojů rozvíjejících kritické myšlení v ochraně klimatu?

Inspirovat se, jak tyto nástroje využívat při výuce o klimatické změně?

Pak přijměte pozvání na setkání s názvem „Kritickým myšlením k ochraně klimatu“.

Co Vás čeká?

- Ukázky praktických aktivit a lekcí, které na základě různých metod (např. Jinými očima, Vizuální gramotnost či Příčiny a důsledky) pracují s tématem klimatické změny.
- Představení online kurzu, kde najdete nejen spoustu informací o tématech globálního vzdělávání, klimatické změny či mediální gramotnosti a hlavně tipy do výuky.
- Debata (kulatý stůl) o úloze kritického myšlení na téma klimatické změny, kterou povedou učitelé, kteří představené výstupy využili v praxi.

Kompletní informace včetně přihlášky na

<https://arpok.cz/kriticky-myslenim-k-ochrane-klimatu-pozvanka-ke-kulatemu-stolu/>

kulatý stůl

Kritickým myšlením k ochraně klimatu?

13. 9. 2024 | 9.30-11.30

Pevnost poznání Olomouc

ARPOK Dexpo

Hostětín/Brno

veronica EKOLOGICKÝ INSTITUT klimatickaakademie.cz

KLIMATICKÁ AKADEMIE

16.-21. srpna 2024

Vzdělávací program zaměřený na osvětu a zapojení veřejnosti do zvládnání klimatické krize

Letní škola místně zakotveného učení

26. - 28. 8. 2024

DOTEK - Dům obnovy tradic, ekologie a kultury Horní Maršov, Krkonoše

Chcete atraktivně zprostředkovat místní témata dětem i dospělým? Naučte se tvořit vlastní regionální učebnice nebo komiksy!

Program:

- Regionální učebnice Říčansko – inspirace pro aktivní učení
- Jak propojovat školy a regionální muzea
- Komiks a vyprávění příběhu vašeho regionu
- Řve jak blázen od klauzy - příklad využití komiksu pro tematické vycházky
- Možnosti, nástroje a principy místně zakotveného učení jako vzdělávacího přístupu

Cena (zahrnuje program, ubytování, stravu): 3 500 Kč

Získáte akreditované osvědčení a zdarma komiksovou publikaci Řve jak blázen od klauzy.

Uzávěrka přihlášek 14. června 2024. Přihláška Letní škola MZU 2024 zde.

Pořadatel: Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov o.p.s.

Blíže informace: Ing. Eliška Hájková, eliska.hajkova@ekologickavychova.cz, 734 310 966.

SEVER Ministerstvo životního prostředí

3denní prázdninový kurz

Místně zakotvené učení v MŠ

14. - 16. 7. 2024

HORNÍ MARŠOV

MÁTE ODVAHU a CHCETE:

- zkusit něco nového?
- pracovat trochu jinak?
- zažívat s dětmi dobrodružství z objevování?
- pomoci dětem tvořit ve prospěch lidí, zvířat a prostředí?

CO VÁŠ ČEKÁ:

- praktické seznámení s místně zakotveným učením
- sdílení zkušeností
- příklady dobré praxe
- inspirace a spousta zážitků

PRO: UČITELKY/LE MŠ s dobrodružnou duší (začínající i zkušené)

CENA: 1 900 Kč (pro členy programu MRKVIČKA 1 700 Kč)

PŘIHLÁŠKA

Kontakt a bližší informace: 603 725 695 karin.richterova@etologickavychova.cz

SEVER KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ

Skřítkci LIŠEJNÍČCI

9:30 - 11:00

každou středu 2024

cena: 100 Kč/rodina

Ve Vizovicích. (místo setkání vždy upřesněno v události)

Vydejme se společně se skřítky Lišejníčky za dobrodružstvím. Dovádění, tvoření, bádání, objevování a poznávání přírody všemi smysly nás dozajista nemine. Vše hravě a přiměřeně věku. Pobyt venku všestranně rozvíjí naše děti a relaxuje nás dospělé. Těší se Verča Jurčáková aspo!

- Lišejníčci probíhají venku za každého počasí.
- Pro pra/rodiče s dětmi (0-6 let)
- Bláťáky/softshely, gumáky, pláštěnky, podsedáčky... a také svačinky výhodou.

Více informací a přihlášky:

tel: 721 608 440

nebo

www.dutohlavky.cz/sluzby/

PŘIJĎTE SI POSLECHNOUT

PŘÍBĚH TRIČKA

20. ČERVNA | 15:00
ŠKOLNÍ JÍDELNA

MÓDNÍ PŘEHLÍDKA
DOBROČINNÝ OBCHŮDEK
VÝROBKY Z TRIČEK
OBČERSTVENÍ

ZŠ VSETÍN, SYCHROV 97

44. TRADIČNÍ KOSENÍ 2024

Škola ochrany přírody, krajiny a člověka

29. června. – 6. července

a 7.–14. července 2024

ze základny v přírodní rezervaci Bílé Potoky

Další informace: pozemkový spolek KOSENKA

tel: 736 777 144 • e-mail: kosenka@kosenka.cz

<http://www.kosenka.cz/>

<http://www.zachranles.cz/>

**Včelaři Arboretum Semetín
připravují vzdělávací
neděle pro veřejnost**

Vždy od 14 do 17 hodin.

23. 6. – Apiterapie, použití včelích produktů.
14. 7. – Veřejné medobraní a ochutnávka medů.
18. 8. – Práce se včelím voskem, svíčky z mezistěn.
29. 9. – Ochutnávka vítězných medů z Medolžácky.

Děkujeme společnosti GALVAMET Vsetín,
která v minulém roce včelaře významně podpořila.

Pěšky do školy!

Začala registrace do celostátní výzvy na podporu aktivních forem dopravy žáků do škol, která proběhne ve dnech **16.–20. září 2024** v rámci Evropského týdne mobility. Zúčastněte se i vy a svou školu přihlaste na www.peskydoskoly.cz.

Podpora pravidelného pohybu dětí a mladistvých je jednou z klíčových priorit MŠMT. Zaměřujeme se na ní například v koncepci Mládež v pohybu a ve zdraví a rádi podporujeme i další smysluplné projekty napomáhající zdravému životnímu stylu dětí.

PĚŠKY DO ŠKOLY

Začala registrace
do celostátní výzvy
na podporu aktivních
forem dopravy žáků
do škol. Zapojte se i vy!

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Líška

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 12/2024

strana 7

Pozvánky na vzdělávací akce najdete v rozesílce a na webu LÍSKY.

Vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme vzdělávací programy.

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAP, OP JAK. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

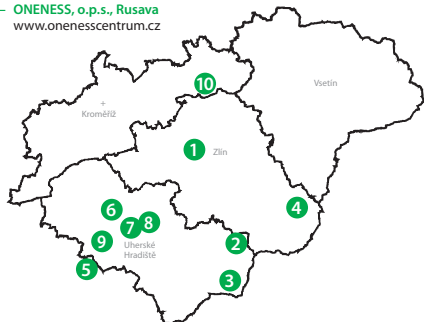
Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Členské organizace LÍSKY, z.s.

- DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz
- ZO ČSOP Veronica – Centrum Veronica Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopic, o.p.s.
www.lskopance.cz
- ZO ČSOP KOSENKA Valašské Kloubouky
www.kosenka.cz
- VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis
- SVC Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz
- Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz
- DDM Škola Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz
- DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz
- ONENESS, o.p.s., Rusava
www.onenesscentrum.cz

Partneři a spolupráce

- ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín
www.alcedovsetin.cz
- ARPOK, o.p.s., Olomouc
www.arpok.cz
- Ekocentrum Na Pasece Veliková
www.napasece.net
- Masarykova veřejná knihovna Vsetín
www.mvk.cz
- Městské lesy Vsetín, s.r.o.
www.lesyvsetin.cz
- Místní akční skupina Hornolidečska
www.hornilidec.cz/mas-hornolidecska-z-s/ds-1007
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalassko.cz
- Nadace Proměny Karla Komárka
www.nadace-promeny.cz
- NaZemí, Brno
www.nazemi.cz
- PAVUČINA
www.pavucina-sev.cz
- Středisko volného času Rožnov p.R., o.p.o.
www.svcroznov.cz
- Střední škola KOSTKA, s.r.o., Vsetín
www.kostka-skola.cz
- Učíme se venku
www.ucimesevenku.cz
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
www.utb.cz
- Včelari Vsetín
Základní škola Vsetín, Ohrada 1876
www.zsohrada.cz
- Základní škola Vsetín, Rokytnice 436
www.zsrokytnice.cz
- Základní škola Vsetín, Sychrov 97
www.zssyehrov.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna**

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **programu MRKEV** (základní a střední školy) a **programu Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

I/6 Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení

DENNÍ A POBYTOVÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY, PROJEKTOVÉ DNY A EXKURZE PRO ŠKOLY PŘIPRAVUJÍ:

- **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šíkula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **TINCTA-HERBAE ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ**
tincta-herbae@centrum.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,**
www.bilekarpaty.cz/vis

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY

Programy je možné zařadit do projektů škol v programu OP JAK.

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ, ŠD A SVČ

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu inovativního vzdělávání dětí/žáků a projektové výuky, které vede k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

- Témata:**
- přírodovědné vzdělávání,
 - EVVO a vzdělávání k udržitelnému rozvoji,
 - rozvoj podnikavosti a kreativity.

Více na: <https://www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny>

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou. Cenu stanovíme po upřesnění programu (rozsah, počet dětí, vzdálenost).

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hrajě o původu a zpracování potravin

Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádobí)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 2 hodiny / po dohodě se školou lze připravit i jako projektový den v rozsahu 4 x 45 minut

Školní farmářský den

Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na práci dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

Učíme se venku s Lískou v Arboretu Semetín

Přiblížíme dětem jedinečné místo prostřednictvím rozmanitých činností a prožitku.

Témata: příroda arboreta, hmyz, včely, rostliny, stromy, voda

Místo konání: Arboretum Semetín, Vsetín

Období: květen–červen, září–říjen

Doporučeno: MŠ 5–7 let, I. st. ZŠ

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 4 x 45 minut

Možno připravit i jako výukový program (90 minut).

Projekt je spolufinancován Zlínským krajem. Ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín, s.r.o. a vsetínskými včelaři.

Již v těchto dnech
můžete objednávat programy
na září a říjen 2024.

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

Červen

Jestli červen mokrý bývá, obilí pak málo rodívá.

V tomto měsíci nám už dozrávají (červenají se) první plody třešní, jahod a rybízu. A právě červená barva plodů dala tomuto měsíci jméno.

V červnu můžeme:

- ✓ vyzkoušet aktivity z MĚSÍCE ŠKOLNÍCH ZAHRAD, které jste nestihli.
- ✓ zapojit se do aktivit a výzvy kampaně Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny, www.liska-evvo.cz
- ✓ oslavit s dětmi Den dětí plný her, inspirace na webu Jděte ven
- ✓ oslavit Mezinárodní den bláta – užít si bláta co to jde, inspirace na webu Svobodné hry
- ✓ sledovat vývoj housenky babočky kopřivové
- ✓ sbírat a zpracovávat bylinky, míchat čajové směsi
- ✓ dělat pokusy s mechem
- ✓ pozorovat mravence na mraveništi
- ✓ stavět domečky pro skřítky
- ✓ otestovat stromovou klimatizaci
- ✓ poznat trochu víc nebezpečí v oceánech a prožít dobrodružství jedné želvy
- ✓ vymýšlet a hrát vodní hry

Diář Lísky 2023/2024

Venku se můžeme učit systematicky po celý rok

S metodickými postupy a materiály, které prověřily tisíce škol z celého světa. Vyberte si, co nejvíce prospěje vaší škole či třídě
<https://ucimesevenku.cz/dlouhodobě-venku/>

Blíží se léto = červen i červenec láká ven

Na letní cesty se bude hodit (nejen) angličtina. Už jste vyzkoušeli letní učebnu cizích jazyků? Stačí vyrazit ven, zapojit víc smyslů a objevovat chutě, vůně, barvy ...slova.

Víc nápadů na AJ venku - <https://ucimesevenku.cz/anglictina/>

Bádání ve školní zahradě

Máte školní zahradu nebo aspoň kousíček zeleně v okolí školy? Co takhle zjistit, co na ní roste a kdo na ní bydlí? Bádáním na školní zahradě vás provede příručka ZAHRADNÍ BOMBA. 5 badatelských lekcí, které vám pomohou prozkoumat školní zahradu a zvýšit její biodiverzitu. Zkušenosti a doporučení 18 českých učitelů, kteří s námi na tvorbě metodiky spolupracovali. Tipy a nápady, jak proměnit vaši školní zahradu v ráj pro rostliny, živočichy i lidi. Metodiku si můžete zakoupit v e-shopu: <https://badatele.cz/metodiky/>

Nabídka Akademie věd ČR

Kdy jste naposledy viděli modráška a potkali jste vůbec někdy sýčka? Ještě před 50 lety byli docela běžnou součástí přírody, biologická rozmanitost ale pomalu mizí. Co za to může a dá se s obnovou biodiverzity něco dělat? Nastihují vědci z Ústavu biologie obratlovců AV ČR v novém díle NEZkreslené vědy.
<https://www.youtube.com/watch?v=fGoNSQp7lfg>

#Strategie_AV21

Arboretum Semetín

Nabízí krásné jedinečné zázemí pro výuku venku dostupné městskou hromadnou dopravou.

Najdete zde venkovní učebnu, výukový včelín, vodní prvek a NOVĚ bosý chodník v délce 300 metrů.

Arboretum můžete navštívit s vlastním programem, nebo si objednat projektový den či výukový program Lísky, jehož součástí je i návštěva VČELÍNA.

Informace: infoevvo@seznam.cz

Arboretum Semetín je otevřeno od 1. května do 15. října, 8–18 hodin. Vstupné uhradíte u vstupní brány.

www.arboretumsemetin.cz

Učím o klimatu

<https://ucimoklimatu.cz/>

Klimatická změna je neúprosný fakt, který zásadně ovlivňuje budoucnost dnešních mladých lidí. Vzdělávání jim pomůže situaci nejen pochopit, ale také ukáže, jak se zapojit do jejího řešení. Aby byl náš svět udržitelnější a zdravější.

Na webové stránce Učím o klimatu i s ní spojené facebookové stránce a uzavřené facebookové skupině pro učitele je opravdu už dost bohatá sada lekcí, metodik a dalších inspirací a materiálů do výuky o tomto aktuálním tématu. Ať už jste mezi učiteli, kteří s tímto tématem teprve začínají, nebo se teprve chystají s ním začít pracovat a hledají způsoby jak na to, nebo mezi těmi, kteří s ním již mají bohatší zkušenost, najdete tu opravdu dost materiálů k využití na základních i středních školách.

Když se přihlásíte na facebookovou stránku Učím o klimatu <https://www.facebook.com/ucimoklimatu>, nepřijdete o žádnou z aktuálních lekcí, videí ani pozvánek na semináře, online kurzy či konference.

Pokud chcete o výuce o změně klimatu diskutovat s kolegy i odborníky v bezpečném prostředí, získávat ke zveřejněným materiálům další odkazy a zdroje navíc nebo získávat od ostatních zpětnou vazbu na své lekce a materiály pro studenty, můžete se přihlásit do této uzavřené facebookové skupiny pro učitele <https://www.facebook.com/groups/ucimoklimatu/>.

Za stránkou i skupinou stojí šest různých organizací, které se dlouhodobě věnují tématům ochrany přírody, ekologie nebo změně klimatu. Na uvedených místech tak najdete ozdrojované, relevantní a faktické informace k tématu i lekce a metodiky vystavěné na osvědčených pedagogických metodách a přístupech (E-U-R, badatelská výuka, Filozofie pro děti (P4C), apod.). Najdete zde i materiály využitelné napříč širokou škálou předmětů a vzdělávacích oblastí - od přírodních věd, zeměpis, až po dějepis nebo český jazyk.

BADATELÉ

Děti objevují a žasnou. Pojdte bádát s námi!

<https://badatele.cz/>

PODPORUJEME environmentální výchovu na školách, **POSKYTUJEME** učitelům náměty a praktickou pomoc, **UMOŽŇUJEME** sdílení, a to prostřednictvím programů MRKEV (časopis Bedrník) a Mrkvička (Informační bulletin Mrkvička) – Malý rádce kvalitní ekologické výchovy. Prostřednictvím programů vám pomůžeme realizovat EV na školách. Registrovat se můžete online. Více naleznete na www.e-bedrnik.cz

■ Nové číslo časopisu BEDRNÍK

Nový Bedrník ukazuje, jak můžeme zmírňovat nepříznivé dopady změn klimatu: Vladimír Kořen s dětmi ze ZŠ U Říčanského potoka přímo u školy a za humny rozjíždí projekt záchrany a ochrany ohrožených a dříve běžných druhů rybek. V Centru Veronica Hostětín prakticky ověřili atraktivní metodiku pro žáky základních škol k ochraně obojživelníků. S mladšími školáky se dají sledovat a udržovat studánky, změny v lese i na školní zahradě – o své zkušenosti se dělí Lenka Zajíčková ze ZŠ T. G. M. Mnichovice a Markéta Vokurková ze ZŠ Kunratice. Lenka Skoupá popsala, jak se na Toulcově dvoře hospodaří promyšleně, dlouhodobě a ukázkově s dešťovou vodou – až za to dostali hned dvě ceny Adapterra Awards. Martin Kříž připravil reportáž o všemožném bádání kolem vody s krásnými fotkami Justiny Danišové. Až si přečtete příběh Sokolího muže, kterého baví odhalovat tajemství přírody, zůstanete možná v údivu, jak se dá s celkem skromnými prostředky pomáhat krajině, aby se zas přiblížila k přívětivé podobě. Co a jak v krajině dělá živel voda, to umějí názorně ukazovat dětem a studentům v Geoparku Říčany. V ČSOP Vlašim připravili metodiku, která pomáhá porozumět, jak si vodu z krajiny bereme ke svému užití, a co dělat, abychom ji v pořádku do přírody vraceli. Nadšenci a zároveň vědecky pečliví znalci, kteří naplňují seriózní a nikoli nudný web Fakta o klimatu, nabízejí i podporu pro učitele: metodická doporučení, jak ve výuce pracovat s Atlasem klimatické změny, a více než 90 otázek, které můžete využít se žáky základních i středních škol.

■ Nové číslo čtvrtletníku MRKVIČKA

MRKVIČKA je program pro ekologickou výchovu v MŠ od Pavučina. Jednou za čtvrt roku vychází stejnojmenný plátek s aktualitami. Tématem toho čísla jsou NAŠE KŘÍDLA A KOŘENY V PŘÍRODĚ

- Jak funguje tvořivá hra v Muzeu Říčany.
- O tom, jak lesní školka při Chaloupky o.p.s. rozvíjí pozorování, které formuje vztah dítě - příroda.
- Jak na Lipka přibližují cestu jídla od kořenů až na talíř.
- Co je permakulturní etika a jak nám může usnadnit každodenní rozhodování.
- Inspirace od Šárky Raichové na waldorfskou pedagogiku: jak hra v lese rozvíjí dítě.

To a mnoho dalšího nabízí druhé letošní číslo MRKVIČKY. Více informací o programu, čtvrtletníku i o tom, jak jej získat najdete v prvním komentáři pod příspěvkem

■ Nové číslo časopisu Školní zahrada představuje dceru Zpívající lípy

a Petru ze zahrady na Korunce. Ta prozrazuje, co se jí opravu osvědčilo v přírodním zahradničení. Pokud přijmete pozvání do zahrady sv. Jakuba v Kutné Hoře, možná zažijete pocit: „jsem tady a je to úžasné“. Obyčejná hromada hlíny nebo písku poslouží jako netradiční prostředí pro výuku historie i lecčeho dalšího. Na výuku historické časové osy nepotřebujete ani to – stačí chodník před školou a jde se na dějepis ven! Hlavaté vrby nesloužily jenom pro posezení vodníkovi Josefa Lady; byly tradiční součástí naší obhospodařované krajiny, poskytovaly opakovaně dřevo, a dokonce to prospělo i jim – dožívaly se delšího věku než jejich neseřezávané podoby. Chcete to zkusit?

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

■ Jak učit POLY

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek, které dokážeme vytvořit a sestavit dle potřeb školy.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa – www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život – www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě – www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem – www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách – www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště, zdarma ke stažení na <http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

■ **Metodiky a výukové materiály REZEKVIŤKU ke stažení ZDARMA.** <https://www.rezekvitek.cz/e-shop?ids=1&krit=raz1-24-2¶mfiltr=-zda->

■ **Metodické i projektové materiály z dílny LIPKY Brno ke stažení zdarma.** <https://www.lipka.cz/materialy-zdarma?idm=373>

■ **Příroda do kapsy** – informační materiály pro poznávání přírody. www.prirodadokapsy.cz

■ **Atelier V lese** – výukové aktivity a hry pro děti. <https://www.facebook.com/atielervlesedetem>

■ **Smysluplné tvoření, které děti naučí přírodu milovat.** Tvořte, sázejte a buďte s dětmi. www.venkohratky.cz

■ **Programy o změně klimatu**
<https://drive.google.com/drive/folders/11gAQBsrmuspRdvss2bVFM3kWmUyjmIRa>

■ **TIP na originální dárek určený dětem opouštějícím školku a chystajícím se do VELKÉ školy.**
Knihy **MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK** (4–8 let) a **MŮJ DRUHÝ ZÁPISNÍK** (8–13 let) jsou krásným záznamem zážitků z tohoto úžasného období, ke kterému se všichni rádi vracíme. Dětem zároveň rozšiřuje jejich schopnosti a vědomosti, které ve škole hodně zúročí. Obě knihy si můžete objednat zde: <http://www.muji1zapisnik.cz/>
Najdete v něm spoustu přírodních a kreativních nápadů, kterými zaujmete vaše ratolesti.

■ VYTIŠTĚNÉ a ROZŠÍŘENÉ metodiky Učíme se venku

Chcete mít oblíbené metodiky po ruce?
Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

ZÍSKEJTE:

- přes 40 nových lekcí,
 - celkově přes 100 lekcí ven,
 - dohromady 444 stran inspirace ven
- <https://ucimesevenku.cz/sady-ven/>

■ Metodika k badatelsky orientovanému vzdělávání pro MŠ

Metodika pěti na sebe navazujících výukových programů:
chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://hostetin.veronica.cz/sites/default/files/metodika_serie_vyukovych_programu_badatele_z_ms.pdf

Přílohy jsou dostupné na tomto odkazu:

<https://drive.google.com/drive/folders/1wopSB2JWupzOJW9aopUcVKCz-YIPWkpz>

Brožura pro pedagogy MŠ zde:

chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://hostetin.veronica.cz/sites/default/files/brozura_pro_pedagogy_bov_pro_ms.pdf

Metodické materiály vznikly v rámci projektu „Badatelé z mateřských škol“ podpořeného MŽP v roce 2023. Materiály jsou volně k šíření.

■ **Portál MiSe Klima** přichází jako digitální průvodce plný informací o opatřeních, které aktivně přispívají k ochraně našeho klimatu.

CO V PRŮVODCI NALEZNETE?

- Přehledně sestavený katalog klimatických opatření.
 - U každého zjistíte informace o aktuálně otevřených nebo plánovaných výzvách, které mohou finančně podpořit váš projekt.
 - Inspiraci projekty, které zazářily v soutěži Adaptterra Awards a představují příklady vynikající realizace.
 - Výukové materiály a tipy na akce, se kterými si rozšíříte povědomí o životním prostředí.
- www.mzp.cz

Letní číslo časopisu Ahoj divočino

vás nechá nahlédnout do tajuplného přátelství rostlin a hub, podrobněji prozkoumat vyvělé horniny či prožít rok v sršním hnízdě. Čeká vás spousta zajímavostí z letní přírody a nechybí vystřihovánky, plakáty, kartičky, komiks.

- V rozhovoru sršeň prozradí, jestli se máme bát jejího žihadla nebo co má na starosti sršeň krmička či létavka.
- Přečtete si dopis od skorce, věděli jste, že vidí pod vodou?
- Představí se vám kruštík širolistý a seznámíte se i s dalšími našimi orchidejemi.
- Prozkoumáte vztahy mezi orchidejemi a houbami.
- Sestavíte si atlas hub a dozvíte se, jaké stromy a houby spolu kamarádí.
- Zjistíte, co jsou to vyvěliny, budete hledat stopy magmatické činnosti ve vašem okolí a navštívíte kamenné varhany.
- Nalíčíte past na střevlíky, svá pozorování můžete přihlásit do soutěže.
- Strávíte noc venku pod hvězdnou oblohou a možná uvidíte i perseidy.
- Dostanete tipy, čeho si v létě všimnout, co pozorovat a čím se zabývat.
- Vystřihneme si modely sršně a vosy.
- Za letního soumraku u vody budete poznávat hlasy hmyzu, ptáků i žab.
- Dozvíte se také, co dělají strážci přírody v létě.
- S výletnicí Jitkou se budete snažit, aby po vás v přírodě zůstalo co nejméně stop.
- Vendy s Robinem v komiksovém příběhu vyrobí zvonkohru ze šnečích ulit, můžete to zkusit také.

KONTAKT: obchod@ahojdivocino.cz

Místně zakotvené učení v době prázdnin

Poznejte o prázdninách lépe své okolí a zjistíte, jak tu můžete měnit věci k lepšímu.

Knihy a pomůcky k místně zakotvenému učení jsou přímo ideální pro takové bádání:

Místně zakotvené karty – ideální pomůcka pro začátek s místně zakotveným učením a k posilování vztahu k místu

Učíme se místem – průvodce místně zakotveným učením

Řve jako blázen od klauzy – inspirace, jak zpracovat a interpretovat příběhy z vašeho okolí

Vnímejme přírodu všemi smysly – metodika na různé aktivity posilující vztah k místu ve vašem okolí

Veškeré publikace lze zakoupit e-shopu:

<https://sever.ekologickavychova.cz/e-shop/>

Víte, kde se uklidní roztěkané dítě?

V RELAXAČNÍM KOUTKU

Cvakají propiskou, houpou se na židli, ťukají do lavice – a ruší tím soustředění spolužáků i učitele. Máte takového žáka nebo žákyni ve třídě?

Pomoci jim může relaxační koutek vybavený senzomotorickými pomůckami, které jsou navrženy tak, aby snižovaly napětí a uvolňovaly stres.

Jak takový koutek ve třídě zařídit a co v něm určitě mít najdete na webu <https://www.societyforall.cz/neklidne-dite-ve-skole-mame-reseni-ktere-pomuze-cele-tride?>

Naším cílem je dostat děti VEN. Podpoříme vás na cestě ven. Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum. Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

České děti tráví venku průměrně dvě hodiny a čtyři minuty

Nadace Karel Komárek Family Foundation, která mimo jiné podporuje výuku venku a také proměňuje školní zahrady v inspirativní a hravá místa s přírodními prvky, iniciovala průzkum, jenž zjišťoval, kolik času tráví české děti venku. Článek [ZDE](#).

Na webu www.ucimesevenku.cz poznáte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí.

Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat.

Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku. Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

<https://ucimesevenku.cz/co-se-ucit-venku/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.

Nově i jako elektronické publikace v PDF.

<https://ucimesevenku.cz/publikace/>

<https://ucimesevenku.cz/e-sady-ven/>

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na

<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

Jděte VEN

Inspirativní náměty pro pobyt venku:

www.jdeteven.cz

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali metodiku **Učíme se v zahradě s Ďápkou a Větvičkou** – náměty na celoroční činnost s dětmi ve věku 4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Projekt Písmena a čísla VENKU s Lískou

Vytvořili jsme a pilotně ověřili 4 nové tematické programy pro cílové skupiny projektu:

- Místo, kde žijeme,
- Životní podmínky,
- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody,
- Současnost a minulost v našem životě.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2023.

Projekt Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Vytvořili a ověřili jsme 21 nových aktivit pro I. stupeň ZŠ, připravili 8 projektových dnů, vydali motivační tematickou podložku s klipem, zajistili vzdělávání a přípravu lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

II/4 Projekty pro školy, soutěže

- Badatelsky orientované vyučování, <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola, https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly
- Globální rozvojové vzdělávání, www.globalnirozvojovavzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání), www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola, <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola, www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola, www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život, www.skolaprozivot.cz
- Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz
- Žákovské parlamenty, www.skolaprodemokracii.cz

Škola pro udržitelný život

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**). Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Více informací na www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji se můžete obracet na Lísku, infoevvo@seznam.cz

Fairtradová škola

Status Fairtradová škola mohou získat školy na všech úrovních vzdělávacího systému. Dávají jim najevo svou společenskou odpovědnost a zájem o globální rozvojové vzdělávání. https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly

Školy mohou status získat při splnění 5 kritérií:

- vytvoření řídicí skupiny za účelem podpory fair trade na škole,
- škola oficiálně podporuje fair trade,
- na škole jsou dostupné fairtradové produkty,
- na škole se vyučují globální rozvojová témata
- škola pořádá akce na podporu fair trade a usiluje o medializaci

Všechny dokumenty potřebné k získání statusu Fairtradová škola najdete v dokumentech ke stažení, https://www.fairtradeskoly.cz/ke_stazeni

Nabídka k zapojení do programu Škola pro udržitelný život v roce 2024/2025

ŠUŽ neboli Škola pro udržitelný život je celoroční program, který vzdělává žáky v tématech UDRŽITELNOSTI nebo O KLIMATU. Vzdělávání propojujeme s místem – žáci mapují problémy ve své obci, realizují vlastní projekty a hledají souvislosti mezi svým místem a udržitelným životem či klimatickou změnou. **Zapojte se v příštím školním roce i vy!**

Pro bližší informace k programu ŠUŽ: <https://www.skolaprozivot.cz/zapojte-se/>

Více o programu se dozvíte v tomto videu: <https://www.youtube.com/watch?v=I5IBY47MscI>

Co vás v programu všechno čeká se dozvíte zde: https://www.youtube.com/watch?v=tNBn_BZvO64

Přihláška do programu Škola pro udržitelný život na školní rok 2024/2025:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfVgDCdAX_zqIx3haSpJPXJ3YkFimoz2dSosinvgkv-1EKQ_w/viewform

II/5

Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- Arboretum Semetín, Vsetín, www.arboretumsetetin.cz
- Archeoskanzen Modrá, www.archeoskanzen.cz
- Informační centrum Velké Karlovice, www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska, www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice, www.muzeum-km.cz/muzeum-v-prirode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice, www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Naučná stezka Boří, Divoky, Kroměřížsko <http://www.csopdivoky.cz/aktivity/naučna-stezka-bori/>
- Trezor přírody v Horní Lidči, www.trezorprirody.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>
- 1415 Baťův institut Zlín, www.14-15.cz

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpady? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

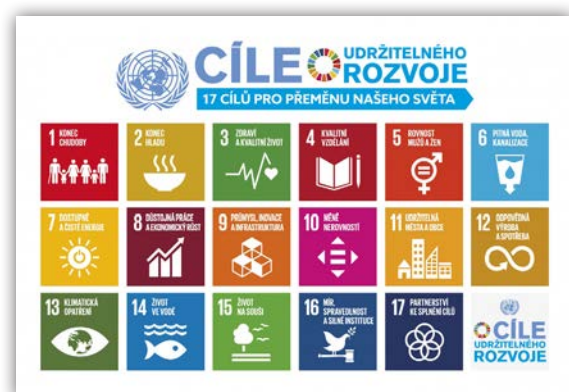
Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství,
- kulturní, sociální a politická globalizace,
- migrace ve světě,
- mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva,
- dětská práva a práva seniorů,
- rovné příležitosti a tolerance k jinakosti,
- demokracie a dobré vládnutí,
- rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti,
- vyšší míra vzdělanosti,
- zdraví obyvatel,
- potravinové zabezpečení,
- přístup k nezávadné/pitné vodě,
- životní prostředí a klimatické změny,
- populační růst,
- mírová řešení konfliktů,
- odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost,
- cíle udržitelného rozvoje,
- historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

III/2 Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracejí, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně... Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemožené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovny na <https://seminkovny.com/zlinsky-kraj/>
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Point Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/
Semínkovna Uherské Hradiště
Semínkovna knihovna Rožnov pod Radhoštěm
Semínkovna Liptál
Místní knihovna Liptál, Základní škola Liptál, Liptál 465

III/3 Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/4 Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska. REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“** www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravin,** <https://kde.lovime.bio/>

Podrobněji NOVĚ v příloze **Poctivě vyrobené.**

Další číslo připravujeme k rozesílce 13/204.

<https://www.liska-evvo.cz/doc/pripravili-jsme-majovou-rozesilku-lisky-s-cislem-92024>

System Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
<https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka pomáhá

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráíme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Aktivity LÍSKY podporují Zlínský kraj, město Vsetín, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, SFŽP, FAIRTRADE Česko a Slovensko, Městské lesy Vsetín, Austin Detonator, s.r.o., Vsetín, GALVAMET, s.r.o. Vsetín, TG TISK, s.r.o., Lanškroun, AVIS – elektronika, s.r.o., Vsetín, Josef Spitzer, papírnictví Stanislav Olšák, Vsetín, členové Klubu LÍSKY, dárci programu DARUJME.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- Pravidelná elektronická rozesílka, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- Webové stránky, www.liska-evvo.cz
- Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.
- Knihovna, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.
- Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce
Přehled akcí v regionu i mimo region. Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- Osvětové a informační kampaně, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–15.00 hodin
POZOR: Ve dnech 28. 6. – 23. 8. 2024 budeme mít ZAVŘENO.

Najdete zde Férový obchůdek s fairtradovými výrobky – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a knihovnu s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.
Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času a Plavecká škola Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce.
Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 12/2024

strana 19